

ردیف	نمره
۱	دور آثار قیصر امین پور را خط بکشید. نفحات الانس، تمهیدات، به قول پرستو، کویر، به هوای گل سرخ، گلشن ادب، آیین‌های ناگهان
۲	جمع هر واژه را بنویسید. ۱ طایفه ۲ مصحف ۳ یوم ۴ افق
۳	در عبارت زیر ترکیب وصفی را مشخص کنید. «در یکی از سال‌های نوجوانی که کنجکاوی خستگی‌ناپذیری داشتم، برای فراگرفتن و فهمیدن و به ویژه برای کشف کردن، سری به طبیعت روستا زدم.»
۴	هر عبارت را به آرایه ادبی مربوط به خود وصل کنید. (۱) دهکده تازه از خواب بیدار شده بود. ○ تضاد ○ اغراق ○ تشبیه (۲) صدای زوزه‌اش پوست بر تن کژال می‌خراشید. ○ کنایه ○ تشبیه ○ تشخیص (۳) او می‌دوید اما تپه انگار تیرکی شده بود مستقیم به سوی آسمان. ○ تشخیص ○ اغراق ○ تشبیه
۵	تعداد جمله را در بیت‌های زیر مشخص کنید. صوفی از صومعه گو خیمه بزن در گلزار ای خدا، ای قادر بی چند و چون وقت آن نیست که در خانه نشینی بیکار واقفی از حال بیرون و درون گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید هیچ راهی نیست کان را نیست پایان، غم مخور
۶	برای هر عبارت یک آرایه ادبی بنویسید. (۱) نگاه پژمرده درخت: (۲) آب، این روح مذاب (۳) خم شدن بوته‌ها به نشانه احترام: (۴) نوجوانان امیدوار ذرت‌ها
۷	زیر جمله پنجم عبارت زیر خط بکشید. الهی، دلی ده که در کار تو جان بازیم؛ جانی ده که کار آن جهان سازیم، دانایی ده که از راه نیفتیم، بینایی ده تا در چاه نیفتیم.

ردیف	نمره
۸	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید؟ «نوجوانی دوره‌ای شبیه به رؤیا و زیبا است. زیبایی و قشنگی آن را با کم‌حوصلگی و دلخوری‌های بیهوده، زشت و تاریک نکنیم. می‌توانیم از لحظه‌های زندگی لذت ببریم و جویبار با صفا و زلال و گوارای زندگی را گل‌آلود نسازیم.» (۱) دو تشبیه در متن بیابید و ارکان آن را بنویسید. (۲) منظور از واژه «تاریک نکنیم» چیست؟ (۳) واژه‌های متضاد متن کدامند؟
۹	نهاد را در بیت‌های زیر مشخص کنید. (۱) با نسیمی که زندگی در اوست باز چشم جوانه‌ای باشد (۲) هر چه سرما و هر چه دلسردی پر زد آهسته از نظر گم شد (۳) روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شد
۱۰	تفاوت معنایی واژه «روا» را در هر دو مصراع بیت زیر توضیح دهید. ای خدا ای فضل تو حاجت‌روا با تو یاد هیچ کس نبود روا
۱۱	در بیت زیر «دام» نماد ..... و «دانه» نماد ..... است. «صد هزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی‌نوا»
۱۲	غلط‌های املائی را در عبارت زیر بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. «دشمنان ما نمی‌خواهند میلیون‌ها جوان با درس خواندن و حفظ ایمان و رستگاری و پارسایی و پاکدامنی‌شان در این منطقه فردای شکوهمند را برای ایران مغتدر بوجود بیاورند.»
۱۳	هم‌خانواده‌ای برای واژه «میز» بیابید که بتواند در جای خالی قرار بگیرد. «آن چه جوان ایرانی را از دیگران ..... می‌کند، پشتوانهٔ ایمان، غیرت و همت اوست.»
۱۴	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: «از خدا جوییم توفیق ادب بی‌ادب محروم شد از لطف رب» (۱) مترادف واژهٔ توفیق را بنویسید. (۲) برای واژهٔ «حق» دو هم‌خانواده بنویسید. (۳) جویبار با کدام واژه از بیت بالا هم‌خانواده است؟
۱۵	زمان و شخص و شمار فعل جملهٔ چهارم عبارت زیر را بنویسید. «راست می‌گفت: دنیا باور نمی‌کرد جوانان ما و ارتش بتوانند خرمشهر را با آن همه استحکاماتی که دشمن و پشتیبانش درست کرده بودند، پس بگیرند.»
۱۶	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در هر بیت را بنویسید. (۱) از خدا جوییم توفیق ادب بی‌ادب، محروم شد از لطف رب (۲) قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریا‌های خویش (۳) صد هزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی‌نوا

ردیف	نمره
۱۷	کدام واژه در بیت زیر مشبه است؟ «قطره دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهاى خویش»
۱۸	ارکان تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید. «جوان و نوجوان، چشمه جوشان نیرو و استعداد است.»
۱۹	برای هر بیت یک آرایه ادبی بنویسید. (۱) در نیابد حال پخته هیچ خام (۲) گل، آن جهانی است نگنجد در این جهان (۳) چو شمع خنده نکردی مگر به روز سیاهم (۴) گر برود جان، در طلب وصل دوست پس سخن کوتاه باید والسلام در عالم خیال چه گنجد خیال گل چو بخت جلوه نکردی مگر ز موی سپیدم حیف نباشد که دوست، دوست تر از جان ماست
۲۰	در عبارت زیر، دور فعل‌های گذرا به مفعول را خط بکشید. «بازرگانی را دیدم که صد و پنجاه شتر بار داشت و چهل بنده و خدمتکار. شبی در جزیره کیش مرا به حجره خویش برد. همه شب دیده بر هم نسبت از سخنان پریشان گفتن که فلان انبازم به ترکستان است و فلان بضاعت به هندوستان و این قباله فلان زمین است و فلان مال را فلان کس ضمین»
۲۱	جدول زیر را کامل کنید. ۱- کبوتر بچه‌ای با شوق پرواز ۲- نگرده شاخک بی‌بن، برومند به جرئت کرد روزی بال و پر باز ز تو سعی و عمل باید، ز من پند
۲۲	معنی کلمات مشخص شده را بنویسید.
الف	از ضمیر خاک می‌گویند راز
ب	نگردد شاخک بی‌بن برومند
۲۳	بیت «گفتی غزل بگو، چه بگویم مجال کو / شیرین من! برای غزل شور و حال کو» چند جمله دارد؟ الف) دو جمله ☐ ب) سه جمله ☐ ج) شش جمله ☐ د) پنج جمله ☐
۲۴	به این پرسش‌ها پاسخ کامل دهید.
الف	«مخفف» به چه کلماتی گفته می‌شود؟ با مثال شرح دهید.
ت	متمم چیست؟

ردیف	نمره
	ب بیت زیر را با رعایت جابه‌جایی ارکان جمله بازنویسی کنید. «نگشت آسایشم یک لحظه دمساز گهی از گربه ترسیدم گه از باز»
	پ چند نمونه واژه‌های دو املائی مثال بنویسید.
	ت متمم چیست؟
۲۵	معنای واژگان زیر را بنویسید.
	الف برهان: .....

ردیف	نمره
۱	به قول پرستو - آینه‌های ناگهان
۲	(۱) طوایف (۲) مصاحف (۳) ایام (۴) آفاق
۳	کنجکاوی خستگی ناپذیر
۴	(۱) تضاد (خواب و بیدار) (۲) کنایه (پوست بر تن خراشید) (۳) تشبیه (تپه مانند تیرک شده بود).
۵	پاسخ: (۱) صوفی از صومعه گو / خیمه بزن در گلزار / وقت آن نیست که در خانه نشینی بیکار (۳ جمله) (۲) ای خدا / ای / قادر بی چند و چون / واقفی از حال بیرون و درون (۳ جمله) (۳) گرچه منزل بس خطرناک است / و مقصد بس بعید (است) / هیچ راهی نیست / کان را نیست پایان / غم مخور (۵ جمله)
۶	(۱) تشخیص (۲) تشبیه (آب مانند روح مذاب است). (۳) تشخیص (۴) تشبیه (ذرت‌ها همانند نوجوان هستند).
۷	جمله پنجم: کار آن جهان سازیم.
۸	(۱) نوجوانی شبیه رؤیا است. نوجوانی: مشبه / رؤیا: مشبه به / زیبایی: وجه شبه زندگی مانند جویبار است. زندگی: مشبه / جویبار: مشبه به / باصفا و زلال بودن: وجه شبه (۲) تاریک نکنیم یعنی تیره و خراب نکنیم. (۳) زشت و زیبا
۹	(۱) مصرع اول: زندگی مصرع دوم: چشم جوانه‌ای (۲) هر چه سرما و هر چه دلسردی (۳) آسمان
۱۰	روا در مصراع اول به معنای روا کننده و در مصراع دوم به معنای شایسته است.
۱۱	دام: نماد مشکلات دانه: نماد لغزش‌ها و خطاها
۱۲	۱- میلیون ۲- مقتدر ۳- به وجود
۱۳	ممتاز
۱۴	(۱) سازگاری، موافقت (۲) حقوق، مستحق (۳) جویبار با جوییم هم‌خانواده است زیرا هر دو از مصدر «جستن» هستند.
۱۵	کرده بودند: ماضی - سوم شخص جمع.
۱۶	(۱) توفیق ادب: مفعول بی‌ادب: نهاد (۲) قطره دانش: مفعول دریاها: خویش: متمم (۳) مرغان حریصی بی‌نوا: متمم

ردیف	نمره						
۱۷	«قطره دانش» اضافه تشبیهی و «دانش» مشبه است. دانش مانند قطره است.						
۱۸	جوان و نوجوان مانند چشمه است. جوان و نوجوان: مشبه چشمه: مشبه به جوشان: وجه شبه نیرو و استعداد مانند چشمه است. نیرو و استعداد: مشبه چشمه: مشبه به						
۱۹	(۱) پخته، خام (تضاد) (۲) گل، جهان، خیال (تکرار) (۳) تو چون شمع هستی / تو چون بخت هستی (تشبیه) (۴) دوست (تکرار)						
۲۰	دیدم - برد - نسبت						
۲۱	<table border="1"> <tr> <td>کبوتر بچه‌ای</td><td>نهاد در بیت اول</td></tr> <tr> <td>بال و پر</td><td>مفعول در بیت اول</td></tr> <tr> <td>سعی و عمل</td><td>نهاد جمله دوم بیت دوم</td></tr> </table>	کبوتر بچه‌ای	نهاد در بیت اول	بال و پر	مفعول در بیت اول	سعی و عمل	نهاد جمله دوم بیت دوم
کبوتر بچه‌ای	نهاد در بیت اول						
بال و پر	مفعول در بیت اول						
سعی و عمل	نهاد جمله دوم بیت دوم						
۲۲							
	الف) ضمیر: درون، باطنی						
	ب) برومند: بارور، باثمر، پر بار						
۲۳	ج) به تعداد افعال، جمله داریم. در این بیت، سه فعل (گفتی، بگو، بگویم) داریم؛ علاوه بر آن، منادا (شیرین من) هم جمله است؛ زیرا شبه جمله است و در شمارش تعداد جملات محاسبه می‌شود. ردیف بیت (کو) هم به معنی «کجاست» می‌باشد؛ پس در اینجا هم دو جمله داریم. در نتیجه مجموع جملات بیت شش عدد می‌باشد.						
۲۴							
	الف) به کلمه‌های کوتاه‌شده مخفف می‌گویند. مانند: کوه ← که، گاه ← گه، ماه ← مه، افتاد ← فتاد این کلمه‌ها باید به صورتی که تلفظ و شنیده می‌شوند، نوشته شوند.						
	ب) آسایش یک لحظه همراه من نشد. گاهی از گربه و گاهی از باز (پرنده شکاری) ترسیدم.						
	پ) برخی از واژه‌ها به دو گونه نوشته می‌شوند که به آن‌ها دو املا می‌گویند. مانند: جرئت ← جرأت، هیئت ← هیأت						
	ت) واژه‌هایی هستند که در جمله پس از «بر، به، از، با، در و...»، که نشانه‌های متمم هستند، می‌آیند. مانند: با دوستانم از مدرسه برگشتم. در این جمله «با» و «از» نشانه متمم هستند و کلمه‌های دوستانم و مدرسه متمم محسوب می‌شوند.						
۲۵							
	الف) برهان: دلیل، حجت						

ردیف	نمره
۱	برای واژگان «اعتراف، اشتباه، استحکامات، نقطه» یک هم خانواده بنویسید.
۲	برای هر کلمه یک جمع بنویسید. نفس مزرعه معرفت عاقبت
۳	نوع جملات هر بیت را بنویسید. (۱) جوجه های کبوتران گفتند (۲) غنچه هم گفت: گرچه دلتنگم (۳) از ظلمت خود رهایی ام ده (۴) هم قصه نانموده دانی کاش می شد کنار هم باشیم مثل لبخند باز خواهیم شد با نور خود آشنایی ام ده هم نامه نانوشته خوانی
۴	نقش دستوری واژه هایی که زیر آنها خط کشیده شده است را بنویسید. (۱) ای نام تو بهترین سر آغاز (۲) هم تو به عنایت الهی (۳) دانه آرام بر زمین غلتید (۴) تا افق های دور کوچ کنم بی نام تو نامه کی کنم باز آن جا قدم رسان که خواهی رفت انشای کوچکش را خواند باز پیغمبر بهار شوم
۵	ترکیب های اضافی را در بیت زیر مشخص کنید. برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار
۶	هر واژه را به مترادف آن وصل نمایید. اعتراف بلند مرتبه مراد اقرار کردن متعال شکل وجه توانایی استعداد هدف
۷	پروین اعتصامی بیشتر اشعار خود را به صورت ..... سروده که به اصطلاح ادبی به آن ..... گویند.
۸	به پرسش های زیر پاسخ دهید. (۱) واژه ای چهار حرفی از درس که با برداشتن یک نقطه معنای متفاوتی می دهد؟ (۲) متضاد واژه «فوراً» چیست؟ (۳) «وقایع» جمع کدام واژه است؟
۹	برای عبارت زیر سه آرایه ادبی بنویسید. «دلم می خواهد تمام تمام این قلب کوچولوی کوچولو را مثل یک خانه قشنگ کوچولو، به کسی بدهم که خیلی خیلی دوستش دارم.»
۱۰	بیت زیر چند جمله است؟ از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن برنامه و گذشته بنیاد مکن فردا که نیامده است فریاد مکن حالی خوش باش و عمر بر باد مکن

ردیف	نمره
۱۱	دور فعل‌های اسنادی خط بکشید. «گفت: در شهری به این صفا، با هوای خوب و آب گوارا، چرا زندگی مردمش چنین کوتاه است. آن مرد بزرگ پاسخ داد، زندگی را با نظری دیگر می‌نگریم، زندگی به خوردن و خفتن و راه رفتن نیست. اگر باشد، با حیوانات تفاوتی نداریم.»
۱۲	از آثار اقبال آشتیانی می‌توان به ..... و ..... اشاره کرد.
۱۳	در عبارت زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. چون مادرم چنان دید، دعا کرد، گفت: «یا رب تو از وی خشنود باش و درجتش، درجهٔ اولیا گردان.»
۱۴	مترادف واژگان «عجز، سعی، ناگزیر» را به ترتیب بنویسید.
۱۵	در میان واژگان زیر غلط‌های املايي را بیابید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. «حدیث - آسوده‌گی - سرپنجه - عجز - جرعت - هجوم - خستگی - فتنه - وحشت»
۱۶	واژهٔ صحیح را با توجه به معنی جمله در جای خالی قرار دهید. (الف) مسلمانان دو ماه محرم و ..... را گرامی می‌دارند. (سفر، صفر) (ب) هیچ کس او را نمی‌شناسد؛ او در اینجا ..... است. (قریب، غریب)
۱۷	برای هر کلمه، یک هم‌خانواده بنویسید. اعجاز ← ..... غرق ← ..... عظمت ← ..... معصوم ← .....
۱۸	در متن زیر چند غلط املايي وجود دارد؛ آنها را پیدا کنید و شکل صحیح‌شان را بنویسید. «کودکان پر نشاط گل‌بوته‌ها و نوجوانان امیدوار زرت‌ها در گوش نسیم عامین می‌گفتند و من با قروور و مهربانی و خشنودی، باغ و سحرا را تماشا می‌کردم.»
۱۹	در بیت‌های زیر متمم‌ها را مشخص کنید و بنویسید. ۱- پرید از شاخکی بر شاخساری گذشت از بامکی بر جو کناری ۲- ز وحشت، سست شد بر جای ناگاه ز رنج خستگی درماند در راه
۲۰	معنی مصراع و عبارت زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
	الف) خدا آن ملتی را سروری داد که تقدیرش به‌دست خویش بنوشت
	ب) تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی.
	پ) نگردد شاخک بی‌بن، برومند
۳۱	

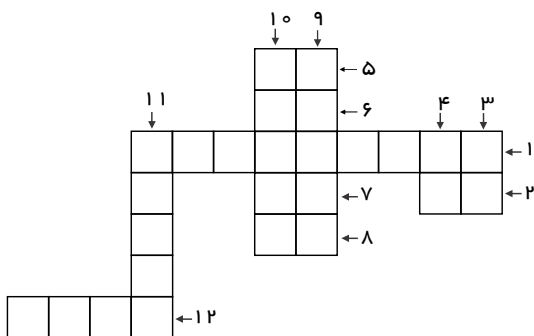
ردیف	نمره	
		بیت‌ها و عبارت‌های زیر را به فارسی روان بازنویسی کنید.
		الف ای هست کن اساس هستی کوته ز درت درازدستی
		ب نمودش بس که دور آن راه نزدیک شدش گیتی به پیش چشم، تاریک
		پ بر نامده و گذشته بنیاد مکن حالی خوش باش و عمر بر باد مکن
		ت یاد دارم که در ایام طفولیت، متعبّد و شب‌خیز بودم.
		ث تا افق‌های دور کوچ کنم باز پیغمبر بهار شوم
		ج «روشن و گرم و زندگی‌پرداز آسمان مثل یک تبسم شد»
		چ یا رب، تو از وی خشنود باش و درجتش، درجهٔ اولیا گردان.
		ح الهی، دلی ده که در کار تو جان بازیم.
۲۲		منظور از «عمر حقیقی را شناسنامهٔ ما تعیین نمی‌کند» چیست؟
۲۳		متضاد این واژه‌ها را بنویسید. رها $\neq$ فارغ $\neq$ خفته $\neq$ غفلت $\neq$
۲۴		مفهوم زیر را توضیح دهید.
		الف زبان و ادبیات
۲۵		به سوالات زیر پاسخ دهید.
		الف نهاد و متمم را مشخص کنید: «علی امروز به مدرسه رفت.»
		ب مفعول را پیدا کنید: «باد صدای کژال را غلتاند.»

ردیف	نمره
۱	معترف، شبیه، محکم، منطقه
۲	نفس: انفاس مزرعه: مزارع معرفت: معارف عاقبت: عواقب
۳	پاسخ: (۱) هر مصراع یک جمله است (مصراع اول خبری و مصراع دوم عاطفی) (۲) غنچه هم گفت (خبری) گرچه دلتنگم (خبری) مثل لبخند باز خواهم شد (خبری) (۳) از ظلمت خود رهایی‌ام ده (امری) با نور خود آشنایی‌ام ده (امری) (۴) هم قصه نانموده دانی (خبری) / هم نامه نانوشته خوانی (خبری)
۴	پاسخ: (۱) (نامه) مفعول است. چه چیزی را باز کنم؟ نامه را (۲) (عنایت الهی) بعد از حرف اضافه آمده و متمم است. (۳) (دانه) نهاد است زیرا انجام دهنده کار در جمله است. (۴) (باز) قید است.
۵	برگ درختان - نظر هوشیار - ورقش - معرفت کردگار
۶	اعتراف = اقرار کردن مراد = هدف متعال = بلند مرتبه وجه = شکل استعداد = توانایی
۷	گفت و گو - مناظره
۸	(۱) زحمت (۲) با تأخیر (۳) واقعه
۹	پاسخ: دلم می‌خواهد؟ تشخیص واژه‌های تمام، کوچولو، خیلی؟ تکرار قلب را به خانه تشبیه کرده است.
۱۰	از دی که گذشت/ هیچ از او یاد مکن/ فردا که نیامده است/ فریاد مکن/ بر نامده و گذشته بنیاد مکن/ حالی خوش باش/ عمر بر آباد مکن
۱۱	است - نیست - باشد
۱۲	تاریخ مغول، وزیرای سلاجقه
۱۳	مادرم: نهاد یا رب: منادا وی: متمم
۱۴	ناتوانی - تلاش - ناچار
۱۵	آسودگی - جرئت
۱۶	الف) صفر ب) غریب
۱۷	اعجاز ← معجزه غرق ← غریق عظمت ← عظیم معصوم ← عصمت
۱۸	ذرت‌ها - آمین - غرور - صحرا
۱۹	بیت (اول) شاخکی، شاخساری، بامکی، جوکناری بیت دوم) وحشت، جای، رنج، راه

ردیف	نمره
۲۰	
الف	خداوند به ملتی بزرگی و شکوه و سروری می‌بخشد که خودش سرنوشتش را بسازد.
ب	اگر تو هم بخوابی، بهتر از این است که غیبت دیگران را بکنی.
پ	شاخهٔ کوچک بی‌ریشه تنومند و بارور نمی‌گردد.
۲۱	
الف	ای خدایی که پایه‌های جهان را بنا کرده‌ای، از درگاه تو هر گونه بیداد و ظلمی به دور است.
ب	از بس که آن راه کوتاه به نظرش طولانی رسید، دنیا پیش چشمش تیره شد.
پ	اساس کار را بر گذشته و آینده قرار مده، اکنون را خوش باش و عمر خود را تلف نکن.
ت	به یاد می‌آورم که در دوران کودکی، عبادت‌کننده و شب‌زنده‌دار بودم.
ث	تا کرانه‌های دور سفر کنم و دوباره پیام‌آور بهار باشم.
ج	آسمان، روشن و گرم و سرزنده، مانند لبخند زیبایی شد.
چ	خدایا! تو از او راضی باش و پایگاه او را پایگاه دوستان خودت قرار بده.
ح	خدایا! به ما جرئت بده تا در راهت جان را فدا کنیم.
۲۲	اینکه چند سال زندگی کرده‌ایم، عمر واقعی ما را تعیین نمی‌کند؛ عمر حقیقی ما فرصت‌هایی است که با رفتارهای زیبا و کارهای بزرگ می‌گذرد.
۲۳	رها ≠ دربند، اسیر خفته ≠ بیدار فارغ ≠ ناآسوده، ناراحت غفلت ≠ آگاهی
۲۴	
الف	زبان و ادبیات: «زبان» برای بیان مقصود به‌کار می‌رود؛ اما «ادبیات» برای زیباتر کردن و تأثیرگذارتر کردن منظور استفاده می‌شود.
۲۵	
الف	علی امروز به مدرسه رفت. (کلمهٔ بعد از حرف اضافه متمم است). نهاد متمم
ب	باد صدای کژال را غلتاند. (کلمهٔ قبل از "را" که در جواب «چه چیزی را / چه کسی را» بیاید، مفعول است). مفعول

ردیف	نمره
۱	منظور از واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر چیست؟ توضیح دهید. دانایی ده که از <u>راه</u> نیفتیم، بینایی ده تا در <u>چاه</u> نیفتیم
۲	کدام یک از آثار زیر متعلق به نظامی گنجوی نیست؟ مخزن الاسرار، نفحات الانس، هفت پیکر، اسکندرنامه، لیلی و مجنون، خسرو و شیرین
۳	منظور از واژه (دست‌آویز) در عبارت زیر چیست؟ دست گیر که <u>دست‌آویز</u> نداریم
۴	سه اثر از نظامی را نام ببرید.
۵	در هر عبارت شکل املایی درست واژه را انتخاب کنید. (۱) توی گلدسته‌های یک گنبد روز و شب (زایر، زاعر، زائر) حرم باشیم (۲) جوجه کوچک پرستو گفت: کاش با باد (رهسپار، ره سپار) شوم (۳) غنچه، قنچه) هم گفت: گرچه دلتنگم مثل لبخند باز خواهم شد (۴) هر یکی برگ کوچکی در دست باز انگار، زنگ (انشا، انشاء) بود
۶	مفعول در بیت زیر کدام واژه است؟ جهان جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
۷	نهاد را در بیت‌های زیر مشخص کنید. (ممکن است یک بیت بیشتر از یک نهاد داشته باشد) (۱) جوجه گنجشک گفت می‌خواهم فارغ از سنگ بچه‌ها باشم (۲) تا معلم ز گرد راه رسید گفت با چهره‌ای پر از خنده (۳) جهان جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
۸	منظور از «گنج» در بیت زیر چه کسی است؟ «من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج»
۹	باتوجه به متن درس ششم درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید. (۱) قلب، مهمان خانه نیست که آدم‌ها بیایند، دو سه ساعت یا دو سه روز توی آن بمانند و بعد بروند. درست ☐ نادرست ☐ (۲) آدم‌های بد حتی اگر خوب بشوند حق ندارند یک خانه کوچک توی قلب من داشته باشند. درست ☐ نادرست ☐ (۳) با اینکه خیلی راحت هم ولو شده بودند و می‌گفتند و می‌خندیدند، ولی گله از تنگی‌ها داشتند. درست ☐ نادرست ☐
۱۰	در عبارت زیر دور فعل‌های گذرا به مفعول خط بکشید. «اگر آدم‌های بد هم خوب بشوند باز هم کمی جا باقی می‌ماند به شرطی که خودشان را درست کنند و دست از بد بودن و بدی کردن بردارند. بچه‌ها را اذیت نکنند و جانورها را نکشند.»
۱۱	قصه‌های مجید در ..... جلد نوشته شده است و نویسنده آن ..... است.

ردیف	نمره
۱۲	باتوجه به معنای هر واژه جای خالی را با حروف مناسب کامل کنید. (۱) دا .... ما: همیشگی (ی، ئ) (۲) م ... احبت: گفت‌وگو (س، ص، ث) (۳) حیا ... : زندگی (ت، ط) (۴) ... فلت: بی خبری (ق، غ)
۱۳	تعداد جمله را در بیت‌های زیر مشخص کنید. ۱- که از دیوار سنگ آمد، که از در گهم سرپنجه خونین شد، گهی سر به جرئت کرد روزی بال و پر باز تو را آسودگی باید مرا رنج مرا آموخت علم زندگانی ۲- کبوتر بچه‌ای با شوق پرواز ۳- من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج ۴- هجوم فتنه‌های آسمانی
۱۴	در عبارت زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. چون <u>مادرم</u> چنان دید، دعا کرد، گفت: «یا رب <u>تو</u> از <u>وی</u> <u>خشنود</u> باش و درجتش، درجهٔ اولیا گردان.»
۱۵	نوع جملات عبارت زیر را بنویسید. از بایزید بسطامی، پرسیدند که ابتدای کار تو چگونه بود؟ گفت: من ده ساله بودم، شب از عبادت خوابم نمی‌برد. شبی مادرم از من درخواست کرد که امشب سرد است، نزد من بخسب.
۱۶	دور واژه‌هایی که <u>نادرست</u> معنا شده‌اند خط بکشید. شوق (علاقه)، جرئت (شهامت)، بس (بسیار)، برزن (شهر)، نوکار (تجربه)، توش (غذا)، دمساز (همدم)
۱۷	در بند چهارم درس «نسل آینده‌ساز»، «فعل»ها را مشخص کنید و بنویسید.
۱۸	جدول زیر را حل کنید. ۱- جمله‌ای که برای بیان احساسات، عواطف، آرزو و ... بیان می‌شود. ۲- برای اشاره به دور به کار می‌رود. ۳- «مکان» ۴- ضمیر اول شخص مفرد ۵- «اگر» دم بریده ۶- از آن طرف بخوانید، یکی از دو جنس بشر است. ۷- مخفف «اگر» ۸- مخفف «ماه» ۹- یکی از سوره‌های قرآن ۱۰- همان گزارش است. ۱۱- جمع «یار» است. ۱۲- بخشی از جمله است.

ردیف	نمره
۱۹	در هر جمله یک غلط املائی وجود دارد؛ آنها را پیدا کنید و به شکل درست بنویسید. الف- اسکندر سنگ مزارها را خواند و به هیرت فرو رفت. ب- مدّت حیات صاحبان قبور از ده سال تجاوز نمی کرد. ج- مجتبا در درس هایش بسیار پیشرفت کرده است.
۲۰	برای بیت زیر یک آرایه بیابید و بنویسید. غنچه گفت: «گرچه دلتنگم مثل لبخند باز خواهم شد»
۲۱	منظور از «عمر حقیقی را شناسنامه ما تعیین نمی کند» چیست؟
۲۲	تعداد جمله های مصرع زیر را مشخص کنید و زیر فعل های آن خط بکشید.
	الف) غنچه هم گفت: گرچه دلتنگم.
	ب) نیمه راه بود که خشکش زد.
	پ) «صد هزاران دام و دانه است ای خدا!»
۲۳	درباره تعداد جمله های بند دوم شعر «زنگ آفرینش» (بیت های ۳ و ۴)، گفت و گو کنید.
۲۴	با توجه به درس «زیبایی شکفتن» به سوال زیر پاسخ دهید. «نوجوانی زیباست»؛ چه کنیم تا زیباتر شود؟
۲۵	پیام اصلی درس «علم زندگانی» چیست؟

ردیف	نمره
۱	راه: مسیر درست در زندگی / چاه: دچار نادانی و گمراهی شدن
۲	نفحات الانس
۳	کمک کننده ای نداریم.
۴	مخزن الاسرار - خسرو و شیرین - لیلی - مجنون - هفت پیکر - اسکندرنامه
۵	(۱) زائر (۲) رهسپار (۳) غنچه (۴) انشا
۶	(جهان) مفعول است.
۷	پاسخ: (۱) جوجه گنجشک گفت: من می خواهم (نهاد جمله دوم محذوف است) من فارغ از سنگ بچه ها باشم. (نهاد جمله سوم محذوف است). (۲) تا معلم ز گرد راه رسید / ای با چهره ای پر از خنده گفت (نهاد این جمله محذوف است). (۳) (تو) جهان جمله فروغ روی حق دان / حق اندر وی ز پیدایی است پنهان (نهاد جمله اول محذوف است).
۸	منظور از گنج کبوتر بچه است.
۹	(۱) درست (۲) نادرست (۳) نادرست
۱۰	درست کنند - اذیت نکنند - نکشند.
۱۱	۵ جلد - هوشنگ مرادی کرمانی
۱۲	(۱) دائماً (۲) مصاحبت (۳) حیات (۴) غفلت
۱۳	۱- گه از دیوار سنگ آمد/ گه از در (سنگ آمد) / گهم سرپنجه خونین شد / گهی سرم (خونین شد) - چهار جمله ۲- کبوتر بچه ای با شوق پرواز به جرئت روزی بال و پر باز کرد - یک جمله ۳- من اینجا چون نگهبانم / تو چون گنج (هستی) / تو را آسودگی باید / مرا رنج (باید باشد) - چهار جمله ۴- هجوم فتنه های آسمانی به من علم زندگانی را آموخت - یک جمله
۱۴	مادرم: نهاد یا رب: منادا وی: متمم
۱۵	از بایزید بسطامی، پرسیدند (خبری) ابتدای کار تو چگونه بود؟ (پرسشی) گفت (خبری) من ده ساله بودم (خبری) شب از عبادت خوابم نمی برد (خبری). شبی مادرم از من درخواست کرد (خبری) امشب سرد است (خبری) نزد من بخسب (امری).
۱۶	برزن (محله، کوچه)، نوکار (بی تجربه)، توش: (اندوخته)
۱۷	گرفته بودند - بود - آمد - گفت - تفاوت کرده است - می گفت - باور نمی کرد - بتوانند - درست کرده بودند - پس بگیرند
۱۸	۱- جمله عاطفی ۲- آن ۳- جا ۴- من ۵- آگ ۶- نز ۷- ار ۸- مه ۹- انعام ۱۰- گزاره ۱۱- یاران ۱۲- نهاد
۱۹	(الف) حیرت (ب) حیات (ج) مجتبی
۲۰	غنچه گفت: تشخیص / مثل لبخند باز خواهم شد: تشبیه
۲۱	اینکه چند سال زندگی کرده ایم، عمر واقعی ما را تعیین نمی کند؛ عمر حقیقی ما فرصت هایی است که با رفتارهای زیبا و کارهای بزرگ می گذرد.

ردیف	نمره
۲۲	
	الف (۱) (۲) غنیچه هم گفت: گرچه دلتنگم ← دو جمله. افعال: گفت، دَم، در «دلتنگم» همان «هستم» است.
	ب (۱) (۲) نیمه راه بود که خشکش زد: ← دو جمله: افعال: بود، بود.
	پ (۱) (۲) صد هزاران دام و دانه است ای خدا!! ← دو جمله، فعل: است.
۲۳	بچه ها گرم گفت و گو بودند. باز هم در کلاس غوغا بود. هر یکی برگ کوچکی در دست باز انگار زنگ انشا بود ۴ جمله وجود دارد.
۲۴	زیبایی و قشنگی آن را با کم حوصلگی و دلخوری های بیهوده، زشت و تاریک نکنیم.
۲۵	اهمیت کسب تجربه و آموختن راه و روش زندگی